Nr. 2.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we SRODĘ DNIA 5 STYCZNIA V. S. 1816 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Wilno d. 5 Stycznia.

Imperatorski Uniwersytet Wileński, lubo na skutek ogłoszonego do wakuiącey Katedry fizyki konkursu, z terminem 31 grudnia roku 1815, otrzymał już kilka rospraw, z wielu jednak względów uznał za rzecz potrzebną, przedłużyć tenże konkurs do 31 przyszłego marca, i takowy termin za ostateczny do zamknięcia konkursu na wyż rzeczoną Katedrę ogłasza.

W obowiązku Sekretarza *Norbert Jurgiewicz.*

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny r. 4. k. 7; dukat, r. 11 k. 85; imperyał r. 40.

Gazeta petersburska, *Poczta Północna*, z *Petersburga* pod dniem 25 grudnia zawiera: „ We wtorek, dnia 21 t. m., nadzwyczayny poseł perski, *Mirza Abul Hassan Chan*, przyjeżdżał z obrzędową wizytą do sprawuiącego ministeryum spraw zewnętrznych, radcy taynego, Hrabiego *Nesselrode*, w pałacu ministeryum. Poseł przyiechał w karecie dworu: wielka liczba służby dworskiéy piechotą i konno, tudzież urzędnicy i służba poselska otaczali karetę; konie perskie były prowadzone; zaczynały i zamykały orszak ten oddziały gwardyi konnéy rossyyskiéy. Przed pałacem ministra, kompanija straż trzymaiąca powitała posła woyskowemi honorami, z odgłosem muzyki i bębnów. Na wyysciu z pojazdu, u schodów i w pokojach, przyymowany był przez różnych urzędników; liberya i oficyanci dworu stali w przedpokojach szeregami ode drzwi do drzwi: w tymże pokoju, w którym poseł był przyięty, znaydowało się wiele urzędników kollegium spraw zewnętrznych. Za przybyciem posła do pokoju, kiedy oba ze sprawuiącym ministeryum usiedli na przygotowanych dla siebie krzesłach, poseł złożył kopiią pełnomocnictwa od Szacha sobie wydanego, a potém był czestowany kawą i zakąskami. Urzędnicy jego orszaku również czestowani byli w drugim przedpokoju; słudzy zaś w sali. Poczém poseł wyszedł, i z podobnémiż obrzędami odprowadzony został do swego mieszkania.

Zawczora, we czwartek, d. 23 t. m, Nayjaśnieyszy Pan dał publiczną audyencyą nadzwyczaynemu posłowi perskiemu. Przeznaczonego do sprawowania obowiązków Przewodnika, do mieszkania posła przybywaiącego spotkali urzędnicy poselstwa, podług stopnia swey godnosci, u karety, u wschodów i w pokojach, a wrescie sam poseł: po czém udali się do pałacu: nasamprzód szedł szwadron gwardyi konnéy; potém przez służbę poselską prowadzone były słonie, w podarku przysłane, pod bogatemi perskiemi nakryciami; za niemi konno jechał podskarbi poselstwa, i niesiono na srebrnych tacach podarki przysłane od Szacha perskiego; konie perskie w bogatych rzędach perskich; stajenni dworu i 12 koni wierzchowych, pałacowych; kilka karet pałacowych, w których jechali urzędnicy honorowi poselstwa, a jeden z nich wiózł list wierzytelny; narescie poseł z Przewodnikiem w bogatey karecie galowey, którą poprzedzała i otaczała służba dworu, z pieszego i konnego ludu złożona, a za nimi urzędnicy poselstwa; szwadron gwardyi konney zamykał cały ten orszak. Poseł zajechał przed wielki ganek wewnątrz Cesarskiego pałacu: straż do broni wystąpiła i oddała mu cześć obrzędem woyskowym. Urzędnicy dworu wyszli na przyięcie posła, jedni na wyysciu z karety, drudzy na pierwszym dziedzińcu i w sali oczekiwania, gdzie posła czestowano kawą, owocami, i t. d. Po uczynionem Jego Cesarskiéy Mosci przez W. Marszałka dworu doniesieniu, o przyjeździe posła, i po otrzymanym rozkazie przypuszczenia go na audyencyą, wprowadzono posła do sali audyencyonalney: poprzedzali go: mistrz obrzędów, dway kamerjunkrowie, kamerher, marszałek dworu i wielki mistrz obrzędów; obok niego szli: jeden z pierwszych urzędników dworu i przewodnik; za posłem urzędnicy jego orszaku nieśli list wierzytelny Szacha i na złotych tacach podarki dla Cesarza Jegomości. Po audyencyi poseł obrzędowie odprowadzony do karety, powrócił do swego mieszkania w tymże porządku ceremonii, z jakim jechał na audyencyą.

Gazeta petersburska, *le Conservateur Impartial*, między szczegółami wjazdu posła perskiego, umieściła, że słonie, niosące dary od Szacha dla Cesarza Jegomości, w futrzanych szły butach: po zakończonym zaś opisie wjazdu, tak daley się tłumaczy: ten widok azyatyckiey pompy nie iest pierwszym dla tuteyszey stolicy. W roku 1741, za rejencyi Wielkiey Xiężniczki, *Anny; Nadir Szach* (*Thamas Kulikahn*) przysyłał w poselskiey dostoyności, *Mahometa Hussein Kana*, który wjazd swóy uroczysty do tuteyszey stolicy odprawił, dnia 29 września. Przywiózł wtedy wielkiey wspaniałości dary i 14 przyprowadził słoniów. Wjazd swóy zaczynał od klasztoru, *Alexandro-Newskiego*, do *Wasiljego-Ostrowia*, przez całą *perspektywę*, Xiążę *Brunświcko-Luneburski* był wtedy Jeneralissimusem Cesarstwa; Hrabia *Ostermann*, Wielkim admirałem i ministrem gabinetowym; a Hrabia *Loewenthal* Wielkim Marszałkiem dworu. Byli oni uczęstnikami podarków posła, i każdy dostał po słoniu. „

Nayjaśniéyszy Pan rozkazał: ministerya siły zbroyney lądowey i siły zbroyney morskiey, we wszystkich zdarzeniach nazywać, *pierwsze*, ministeryum woyskowém, *drugie* zaś ministeryum morskiém; a stosownie do tego i ministrów nazywać, pierwszego ministrem woyskowym, drugiego, ministrem morskim.

Nayjaśnieyszy Pan rozkazał: Dla medyka bokowego, rzeczywistego radcy stanu, *Willie*, sporządzić patent na dostoyność szlachcica Cesarstwa Rossyyskiego.

Pod dniem 21 grudnia Nayjaśnieyszy Pan wydał następuiący Ukaz Rządzącemu Senatowi. „ Redaktor gazety, *Ruski Inwalid*, nazwaney, radca kolegijalny, *Pezarowijus*, podjąwszy się pracy tey przez samę tylko gorliwość ku walecznym obrońcóm oyczyzny, podał Mi prosbę, o przyjęcie do rządowego rozporządzenia kapitału, z pomienioney gazety zebranego, a wynoszącego 395,000 rubli. Oddaiąc sprawiedliwość tak chwalebnemu przedsięwzięciu Radcy kollégialnego, *Pezarowijusa*, dałem jemu w nagrodzie order swiętey *Anny* drugiey klassy, bryllantami ozdobiony; żeby zaś podać mu sposobność, bydź i nadal użytecznym dla wojowników w kalectwie, rozkazuię Rządzącemu Senatowi: 1. Naznaczyć *Pezarowijusa* członkiem komitetu, ustanowionego na rozkaz Móy, pod dniem 18 sierpnia 1814 roku, oddaiąc dyrekcyi jego kancellaryą komitetu. 2. Dzieło, którém on przez trzy lata zatrudniał się, wydawać na dal pod tytułem: *Ruski Inwalid*, czyli, *wiadomości woyskowe.* 3. Oprócz rzeczy umieszczanych dotąd w tey gazecie, kłasdź odtąd rozkazy dzienne i inne woyskowe wiadomosci, stosownie do uwagi komitetu. 4. Cenzurę woyskowych wiadomosci, poruczyć nadal, na zasadach ogólnych, temuż komitetowi. 5. Zebraną summę oddać do rozporządzenia Komitętu dla złączenia z ogólnym kapitałem inwalidów, który się znayduie w departamencie kommissoryatskim, a na przyszłość wszystkie ofiary, do Redaktora *Ruskiego Inwalida* przesyłane, przyymować do zawiadywania komitetu. 7. A że od Radcy kollegialnego *Pezarowijusa* pobiera pensyą 1200 inwalidów, przeto zalecić, aby wypłatę takowych pensyy nadal komitet uskuteczniał.

ALEXANDER.

(*Dokończenie urządzenią Sztabu głównego. Ob. N. 1. r. t.*)

o Inspektorach Artylleryi i Inżenijerów.

§ 16. Inspektor Artylleryi i Inspektor korpusu Inżenijerów, zarządzaiąc departamentami, sobie powierzonemi, stosownie do urządzenia ministeryum woyskowego, przedstawiaią o rzeczach ekonomicznych Ministrowi woyskowemu, a o innych Mnie, o czém zaś wypada, podług urządzenia dla wielkiego działaiącego woyska, Naczelnikowi Sztabu głównego.

o Jenerale Kwatermistrzu.

§ 17. Administracya Jenerał Kwatermistrza zostaie na teraźnieyszem urządzeniu.

o Dezurnym Jenerale.

§ 18. Do sprawowania Dezurnego Jenerała należą, podług urządzenia dla wielkiego woyska, wszystkie przedmioty departamentu inspektorskiego ministeryum woyskowego i wydział sądowy. On otrzyma oddzielną instrukcyą, w którey przedmioty te scisle będą oznaczoné i zastosowane do obowiązków Dezurnego Jenerała, stosownie do rzeczonego urządzenia.

§ 19. Na tey osnowie Dezurny Jenerał staie się już naczelnikiem departamentu Inspektorskiego ministeryum woyskowego.

§ 20. Departament zas Audytoryacki podlega Dezurnemu Jenerałowi.

§ 21. Na czas woyny i na przypadek komenderowania Dezurnego Jenerała, stanowi się w departamencie inspektorskim Wice-Dyrektor, podobnie, jak w Departamencie Artylleryyskim i Inżenijernym.

§ 22. Z prawa dyrektora, Dezurny Jenerał układa co miesiąc raport o stanie wszystkich woysk lądowych.

o Ministrze Woyskowym.

§ 23. Minister woyskowy ma w zawiadywaniu swojém Departamenta: Kommissoryacki, Prowiantski i Medyczny w zupełności, zaś Artylleryczny i Inżenijerny, co do użycia summ, na nie przeznaczonych. Do niego też należą takie interessa, które z natury swoiey nie będą należały do innych wydziałów głównego sztabu. Naostatek przy nim zostaie Rada Ministra.

§ 24. Do obowiązków ministra należy, ułożyć corocznie wyliczenie summ, rozdzielić je potém na departamenta i woyska, miéc dozór, aby użycie ich było z prawidłami zgodne, nakoniec z użycia ich zdawać sprawy, stosownie do urządzenia ministeryów. Wreście samo z siebie wypada, iż, co się tycze summ assygnowanych na armiją i oddzielne korpusy, sami już naczelnicy onych obowiązani są i do oddania z nich rachunku tam, gdzie należy.

§ 25. Minister woyskowy zatrzymuie władzę nadaną mu przez ogólne urządzenie ministeryów, i podawnemu zasiada w Radzie Państwa, w Komitecie Ministrów, i Rządzącym Senacie.

§ 26. Podług utrzymuiącego się teraz porządku, on czyni przełożenia, w czém wypada, Komitetowi ministrów i Radzie państwa, wchodzi także do Mnie z przełożeniami przez Naczelnika Sztabu, od którego nawzajem otrzymuie Moje rozwiązania.

§ 27. Dalsze zatém interessa, od władzy jego zależące, sam rozwiązuie.

§ 28. Z Dowodzcami Naczelnymi woyska sam się kommunikuie, w rzeczach do jego obowiązku należących.

o Odmianie etatu ministeryum.

§ 29. Gdy za nowém urządzeniem administracyi woyskowey, musi następować odmiana w etacie ministeryum, porucza się więc Naczelnikowi głównego Sztabu spólnie z Ministrem woyskowym, przedstawić Mi względem odmiany takowego etatu i ustanowieniu na jego mieyscu kancellaryy, jedney dla naczelnika Sztabu, a drugiey dla ministra, w miarę naznaczonych dla każdego zatrudnień.

o Odpowiedzialności.

§ 30. Naczelnik Sztabu i Minister woyskowy odpowiadaią za powierzone, każdy sobie, obowiązki, na osnowie ogólnego urządzenia ministeryów.

Na autentyku napisano własną Jego Cesarskiéy Mości ręką tak: *ma bydź podług tego.*

S. Petersburg dnia 12 grudnia 1815 roku

ALEXANDER.

(*Dalszy ciąg Ukazu, przepisującego urządzenie woyska w czasie pokoju. Ob. N. 1. r. t.*)

V. Przedstawienia o przeznaczenie na mieysca wakuiące, o przeznaczenie do służby, o translokacyi i odstawkach, maią bydź czynione tak zupełnie, jak teraz się czynią.

VI. Wódz naczelny sam przez się uwalnia za urlopem, osoby do jego woyska należące, na cztery miesiące, zaczynaiąc od dnia 1 września do dnia 1 kwietnia, podług udzielnie wydanego urządzenia.

VII. Do spraw cywilnych chociaż żadnego wpływu Wódz naczelny nie będzie miał w czasie pokoju, jednakże, jeżeliby dostrzegł nieporządki albo nadużycia w obrębie kraju, przez jego woysko zajętym, obowiązany jest niezwłócznie Nam donosić.

VIII. W tymże właściwie celu porucza się jemu porządek i straż granic państwa, na przestrzeni woyskiem jego zajętey.

IX. Naczelnicy artylleryi i inżenijerów zostaią przy Wodzu naczelnym, dla pomocy w przestrzeganiu należney sprawności w poruczonych im oddziałach; ale działaią w czasie pokoju stosownie do rozrządzeń Inspektorów artylleryi i inżenijerów Naszego Sztabu.

X. Również zostaje Jenerał Intendent woyska ze swoią administracyą, co do gospodarskiego wydziału, względem zaś obowiązków jego, Polnego Jenerał Kommissarza wojennego i Polnego Jenerał Prowijantmeystra i o kommissyach im podległych, osobne wyydzie urządzenie.

XI. Jenerał Sztabs-Doktor polny i Dyrektor szpitalów zostaią przy woysku, dla baczności na szpitale i lazarety półkowe.

XII. Również zostaią w woysku i na czas pokoju, urzędnicy dyplomatyczni, pierwszy kapelan, i wyższa policya z jenerał policmeystrem.

XIII. W czasie pokoju nie maią bydź przy woysku: Pocztamt polowy, Dyrektor kommunikacyy wojennych, i Woyskowo-Ziemscy Rządzcy. O konwoju zaś kwatery główney dla tego się nie wspomina, że po przeznaczeniu dla główney kwatery żandarmów i batalionów pijonijernych, lub saperów, konwoju mieć nie pozwolono.

(Dokończenie nastąpi.)

---

z Warszawy dnia 6 Stycznia.

(Dalszy ciąg Konstytucyi Królestwa Polskiego)

ROZDZIAŁ DRUGI
o Senacie.

Art. 108. *Senat składa się:*
z Xiążąt krwi Cesarsko-Królewskiey.
z Biskupów
z Wojewodów,
z Kasztelanów.

Art. 109 *Liczba Senatorów niemoże przenosić połowy liczby Posłów i deputowanych*

Art 110. *Król mianuje Senatorów. Urzędy ich są dożywotnie Senat podaje Królowi za pośrednictwem Namiestnika po dwóch kandydatów na każde miejsce wakujące Senatora, Wojewody lub Kasztelana*

Art. 111 *Aby bydź podanym za kandydata na Senatora. Wojewodę lub Kasztelana, trzeba mieć naymniey trzydzieści pięć lat skończonych, opłacać dwa tysiące złotych rocznego podatku i dopełniać innych warunków prawami organicznemi przepisanych*

Art. 112. *Xiązęta krwi mają prawo zasiadać i wotować w Senacie skończywszy lat ośmnacie.*

Art. 113. *W Senacie prezyduje pierwszy Członek podług porządku przepisanego osobnem postanowieniem.*

Art. 114 *Oprocz swych attrybucyy prawodawczych, Senat używa innych. które są osobno oznaczone.*

Art. 115. *Do pełnienia swych attrybucyy prawodawczych, Senat inaczéy zgromadzać się niemoże, jak w czasie Seymu za zwołaniem Królewskim. Do innych czynności Senat przez Prezesa zwołanym będzie.*

Art 116. *Senat stanowić będzie względem oddania pod sąd Senatorów, Ministrów, Naczelników Wydziałów rządowych, Radzców Stanu, i Referendarzy, wykraczających w Urzędzie, bądź na odesłanie Królewskie lub Namiestnika. bądź na zaskarżenie Izby Poselskiey.*

Art. 117. *Senat stanowi ostâtecznie względem ważności Seymików, zgromadzeń gminnych i wyborów, tudzież o układaniu ksiąg obywatelskich tak seymikowych, jak Zgromadzeń gminnych.*

ROZDZIAŁ TRZECI
O Izbie Poselskiey.

Art. 118. *Izba poselska składa się:*
1. *Z siedmiudziesiąt siedmiu Posłów wybranych na Seymikach czyli Zgromadzeniach Szlachty, licząc po jednym Pośle z każdego powiatu.*
2. *Z pięciudziesiąt i jeden Deputowanych od gminów.*

W Izbie poselskiey prezyduje Marszałek wybrany z jey grona, a od Króla mianowany.

Art. 119. *Cały kray Królestwa Polskiego, dzieli się pod względem Reprezentacyi narodowey i wyborów, na siedmdziesiąt siedm powiatów i pięćdziesiąt i jeden okręgów gminnych, ośm okręgów gminnych będzie w mieście Warszawie. a czterdzieści trzy w reszcie kraju.*

CHAPITRE II.
Du Sénat.

Art. 108. Le Sénat est composé:
Des Princes du sang Impérial et Royal.
Des Evêques,
Des Palatins,
Des Castellans.

Art. 109 Le nombre des Sénateurs ne peut dépasser la moitié du nombre des Nonces et des Députés.

Art. 110 Le Roi nomme les Sénateurs. Leurs fonctions sont à vie· Le Sénat présente au Roi, par l'entremise du Lieutenant, deux Candidats pour chaque place vacante de Sénateur, Palatin ou Castellan·

Art. 111. Pour pouvoir être elû Candidat de Senateur, Palatin ou Castellan, il faut avoir l'âge de trente cinq ans revolus, payer une contribution de deux mille florins de Pologne et réunir les conditions réquises par les lois organiques.

Art 112. Les Princes du sang après avoir atteint l'âge de dix huit ans, ont le droit de siéger et voter au Sénat.

Art 113. Le Senat est présidé par le prémier de ses Membres dans l'ordre qui sera fixé par un décrêt spécial.

Art. 114. Indépendamment de ses attributions législatives, le Senat en a d'autres séparement desigués.

Art. 115. Pour exercer ses attributions lêgislatives, le Sénat ne peut se réunir que sur la convocation du Roi, pendant la Diète. Pour remplir ses autres devoirs, il est convoqué par son Président.

Art. 116 Le Senat statue sur la proposition de la mise en jugement des Senateurs, des Ministres Chef de Département, de Conseillers d'Etat et des Maitres des Réquêtes, pour cause de prévarication dans l'éxercice, de leurs fonctions sur la proposition du Roi, ou du Lieutenant et sur l'accusation de la Chambre des Nonces.

Art 117. Le Senat statue definitivement sur la validité des Diètines et des Assemblées communales et sur celle des Elections, ainsi que sur la formation des Listes civiques tant aux Diètines qu'aux Assemblées communales.

CHAPITRE III.
De la Chambre des Nonces.

Article 118. La Chambre des Nonces est composée:
1. De soixante dix sept Nonces nommés par les Diètines ou Assemblées des Nobles. à raison d'un Nonce par District.
2. De Cinquante et un Deputés des Communes.

La Chambre est présidée par un Maréchal choisi parmi ses Membres et nommé par le Roi·

Art. 119 Tout le teritoire du Roysume de Pologne est partagé pour la Réprésentation nationale et les élections en soixante dix sept districts. Il le sera de même en cinquante et un arrondissemens communaux, huit pour la ville de Varsovie et quarante et trois pour le reste du pays.

Art. 120. *Członki Izby poselskiey zostaną w urzędowaniu lat sześć. Odnawiają się w trzeciey części co dwa lata. A zatém i na pierwszy raz jedna trzecia część Członków Izby poselskiey zostanie na urzędzie tylko przez dwa lata, a druga trzecia część przez lat cztery. Los oznaczy członków wychodzących w tych dwóch epokach. Członki wychodzące mogą bydź nieograniczenie na nowo obranymi.*

Art. 121. *Aby bydź obranym na Członka Izby Poselskiey trzeba mieć lat trzydzieści skończonych, bydź w używaniu praw obywatelskich i opłacać podatku naymniey złotych polskich sto.*

Art. 122. *Zaden Urzędnik publiczny, cywilny i woyskowy, nie może bydź obranym na Członka Izby poselskiey, jeżeli wprzód nieotrzyma zezwolenia swojéy zwierzchniey Władzy.*

Art. 123. *Gdyby Poseł lub Deputowany, który przed wybraniem swem nieposiadał żadnego urzędu płatnego ze skarbu publicznego, Urząd takowy po wyborze swym przyjął, nowy Seymik lub Zgromadzenie gminne zwołanem będzie, a to końcem przystąpienia do nowego wyboru Posła lub Deputowanego.*

Art. 124. *Król ma prawo rozwiązać Izbę poselską. Gdy tego prawa użyje, Izba się rozeydzie, a Król nakazuje w przeciągu dwóch miesięcy nowe wybory Posłów i Deputowanych.*

ROZDZIAŁ CZWARTY

O Seymikach.

Art. 125. *Szlachta właściciele każdego powiatu, zebrani na Seymikach wybierają jednego Posła, dwóch Członków Rady Woiewodzkiéy, i układają listę kandydatów na urzędy administracyyne.*

Art. 126. *Seymiki inaczéy zgromadzać się niemogą, tylko za zwołaniem Królewskiem, w którém czas zebrania się, czynność i trwanie Seymików będą oznaczone.*

Art. 127. *Na Seymikach wotować niemogą tylko Szlachta, w księgę obywatelską Szlachty powiatu wpisani, używający praw obywatelskich, mający lat dwadzieścia jeden skończonych, i posiadający własność gruntową.*

Art. 128. *Księgi obywatelskie Szlachty powiatu układane będą przez Rady Wojewódzkie, a przez Senat zatwierdzone.*

Art. 129. *Na seymikach prezyduje Marszałek mianowany przez Króla.*

ROZDZIAŁ PIĄTY

O Zgromadzeniach Gminnych.

Art. 130. *W każdym okręgu gminnym będzie Zgromadzenie gminne, które wybiera jednego Deputowanego na Seym, jednego Członka Rady Woiewódzkiéy, i układa listę kandydatów na urzędy administracyyne.*

Art. 131. *Do Zgromadzeń gminnych przypuszczonym będzie.*

1. *Każdy Obywatel właściciel nieszlachcic, opłacający z swéy własności gruntowéy jaki bądź podatek.*
2. *Każdy rękodzielnik i przełożony nad czeladzią warsztatową, każdy kupiec mający własny zapas w sklepie lub w magazynie wartości dziesięciu tysięcy złotych polskich.*
3. *Wszyscy Plebani i Wikaryusze.*
4. *Professorowie, nauczyciele i inne osoby mające sobie powierzone oświecenie publiczne.*
5. *Każdy artysta znakomity z talentów, znajomości lub przysług uczynionych, bądź handlowi, bądź kunsztom.*

Art. 132. *Nikt nie może wotować na Zgromadzeniu gminném, jeżeli nie jest wpisanym w księgę obywatelską gminną, jeżeli nieużywa praw obywatelskich i jeżeli nie ma lat dwadzieścia jeden skończonych.*

Art. 133. *Listę właścicieli mających prawo do wotowania na Zgromadzeniach gminnych, układać będzie Kommissya Wojewodzka. Listę rękodzielników,*

Art. 120. Les Membres de la Chambre des Nonces restent en fonctions pendant six ans. Ils sont renouvellés par tiers tous les deux ans. En conséquence et pour la première fois seulement, un tiers des membres de la Chambre des Nonces ne restera en fonctions que pendant quatre années. La liste des Membres sortant à ces deux époques sera formé par le sort. Les membres sortants peuvent être indefiniment réelûs.

Art. 121. Pour pouvoir être élû Membre de la Chambre des Nonces, il faut avoir l'age de trente ans révolus, jouir de ses droits de Citoyen et payer une contribution cent florins de Pologne.

Art. 122. Aucun fonctionaire public, civil et militaire, ne peut être choisi Membre de la Chambre des Nonces sans avoir obtenu au préalable le consentement de l'Autorité dont il depend.

Art. 123. Si un Nonce ou un Député, qui avant son élection n'exerçait aucun emploi salarié par le Trésor public, en accepte depuis, il sera convoqué une nouvelle Diètine ou Assemblée communale, pour être par elle procédé à une nouvelle élection de Nonce ou de Député.

Art. 124. Le Roi a le droit de dissoudre la Chambre des Nonces. S'Jl use de ce droit, la Chambre se sépare et le Roi ordonne dans l'espace de deux mois de nouvelles élections de Nonces et de Deputés.

CHAPITRE IV.

Des Diètines.

Art. 125. Les nobles propriétaires de chaque District réunis en Diètine, choisissent un Nonce, deux Membres pour le Conseil du Palatinat, et forment une Liste de Candidats pour les emplois d'Administration.

Art. 126. Les Diètines ne se réunissent que sur la Convocation du Roi qui fixe le jour, la durée et l'objet des délibérations de l'assemblée.

Art. 127. Aucun Noble ne peut être admis à voter en Diètine, s'il n'est inscrit dans le Livre civique des Nobles de District s'il ne jouit de ses droits de citoyen, s'il n'est agé de vingt et un ans accomplis, et s'il n'est proprietaire foncier.

Art. 128 Le livre des Nobles du District est formé par le Conseil de Palatinat et approuvé par le Sénat.

Art. 129. Les Diètines sont présidées par un Maréchal nommé par le Roi.

CHAPITRE V.

Des Assemblées Communales.

Art. 130. Il y aura dans chaque arrondissement communal une Assemblée communale; elle choisira un Deputé à la Diète, un Membre pour le Conseil de Palatinat et formera une liste de Candidats pour les emplois d'Administration.

Art. 131. Sont admis aux Assemblées communales:

1. Tout Citoyen propriétaire non Noble payant de sa proprieté foncière une Contribution quelconque.
2. Tout fabriquant et Chef d'attelier, tout Marchand ayant un fond de boutique ou Magasin équivalent à un capital de dix mille florins de Pologne.
3. Tous les Curés et Vicaires.
4. Des Professeurs, Instituteurs et autres personnes chargées de l'Instruction publique.
5. Tout Artiste distingué par ses talens, ses connoissances, ou par des services rendus, soit au Commerce, soit aux Arts.

Art. 132. Nul ne peut être admis à voter dans les Assemblées communales, s'il n'est inscrit dans le Livre civique communal, s'il ne jouit de ses droits de Citoyen, et s'il n'est agé de vingt et un ans accomplis.

Art. 133. La liste des vôtans propriétaires sera formée par le Conseil de Palatinat. Celle des Fabriquants, Marchands et des Citoyens distingués par leurs talens et des

DODATEK